

Vergaderjaar 2025–2026

36 847

Wijziging van de Kernenergiewet ten behoeve van bedrijfsduurverlenging van kerncentrale Borssele

A

VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN / KLIMAAT EN GROENE GROEI¹

Vastgesteld 14 juli 2026

Het wetsvoorstel heeft de fractieleden van de **PvdD** en de fractieleden van de **SP** en **Fractie-Visseren-Hamakers** gezamenlijk, aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

De fractieleden van de **PvdD** vragen de regering of zij het met deze leden eens is dat de centrale al sinds 1973 draait en dat de reactorwand gedurende de levensduur minder stabiel is geworden wat de veiligheidsrisico's vergroot; zeker voor een centrale die dichtbij zee staat, waarbij klimaatadaptatie bemoeilijkt kan worden en risico's voor omwonenden en het milieu vergroot kunnen worden. Zo nee, waarom niet?

Deelt de regering de mening van deze leden dat de afhankelijkheid van buitenlandse, met name Russische, schakels in de brandstofketen een risico vormt dat bij langer openhouden van de centrale niet kan worden vermeden?

Deelt de regering de mening van deze leden dat een minder stabiele, meer dan vijftig jaar oude centrale een extra risico vormt bij mogelijke aanslagen op, of sabotage van, burgerdoelen door mogelijke vijanden? Kan de regering een passende risicoanalyse geven?

¹ Samenstelling:

Van Aelst-den Uijl (SP), Van Ballekom (VVD), Baumgarten (JA21), Beukering (Fractie-Beukering), Bovens (CDA), Crone (GroenLinks-PvdA), Dessing (FVD), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Van Gurp (GroenLinks-PvdA), Holterhues (ChristenUnie), Karaaslan (D66), Kluit (GroenLinks-PvdA) (voorzitter), Kroon (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB) (ondervoorzitter), Van Meenen (D66), Panman (BBB), Perin-Gopie (Volt), Petersen (VVD), Van Rooijen (50PLUS), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Schalk (SGP), Steenkamp (CDA), Straus (VVD), Van Strien (PVV), Thijssens (GroenLinks-PvdA), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

Deelt de regering de mening van deze leden dat de strenge veiligheids- en milieueisen die initieel voor nieuwe centrales zijn ontworpen ook zouden moeten gelden bij het langer openhouden van de huidige installatie? Zo nee, waarom niet?

Kan de regering aangeven hoe de kosten van ontmanteling van de centrale zich ontwikkelen bij langer openhouden en waarom die kosten niet door de exploitant maar door de overheid gedragen worden?

Kan de regering aangeven welke gevolgen de miljardeninvesteringen die nodig zijn om de oude centrale langer open te houden, zullen hebben voor de middelen die beschikbaar zijn voor de ontwikkeling van duurzamere alternatieven, zoals wind-, zonne- en getijdenenergie?

Waar de nieuwvestiging van een of meer kerncentrales in Zeeland met het oog op de distributie van de opgewekte stroom als minder aantrekkelijk wordt gezien, zien deze leden niet in wat het voordeel zou zijn van het langer openhouden van de centrale. Zou het langer openhouden op dezelfde gronden kunnen leiden tot stagnatie van de ontwikkeling van nieuwe vormen van energie, zoals genoemd in de vorige vraag? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP en Fractie-Visseren-Hamakers

De fractieleden van de **SP** en **Fractie-Visseren-Hamakers** vragen de regering wat de beoogde afrondingsdatum voor de technische onderzoeken naar mogelijke aanpassingen van de kerncentrale is. Wanneer worden de uitkomsten van dit onderzoek met de Eerste Kamer gedeeld? Kan de regering tussentijdse resultaten delen?

De uitkomsten van de technische onderzoeken worden meegenomen in fase 2 van de Milieueffectrapport-procedure.² Wat is de beoogde afrondingsdatum van fase 2?

Wat is de stand van zaken van de onderhandelingen inzake de overname van aandelen van lokale overheden in EPZ?³

Volgens de memorie van toelichting is «in zeer beperkte mate sprake van stralingsbelasting bij normaal bedrijf van de kerncentrale».⁴ Hoe vaak is het sinds inbedrijfstelling voorgekomen dat geen sprake was van normaal bedrijf?

In eerdere antwoorden gaf de Minister voor Klimaat en Energie aan dat «het langer openhouden van deze centrale leidt tot een binnenlandse productie van 5,6 m³ hoogradioactief afval per jaar en 70 m³ laag- en middelradioactief afval per jaar», en dat «nog voor zeker 130 jaar mondiaal voldoende uranium aanwezig» is.⁵ Hoe kijkt de regering naar de noodzakelijke opslag van het kernafval in de komende 130 jaar, ook in het scenario dat er kerncentrales bij komen in Nederland?

Wat is het plan voor de opslag van dit kernafval tot het moment dat het geheel onschadelijk voor mensen, dieren en de omgeving is?

² *Kamerstukken II 2025/26, 36 847, nr. 3, p. 15.*

³ *Kamerstukken II 2025/26, 36 847, nr. 3, p. 7–8.*

⁴ *Kamerstukken II 2025/26, 36 847, nr. 3, p. 10.*

⁵ *Kamerstukken I 2023/24, 32 645, M, p. 5–6.*

Wat zijn de kosten en risico's die zijn verbonden met de opslag van het kernafval tot het moment dat het geheel onschadelijk is?

Het draaiende houden van de kerncentrale in Borssele is een stap in de richting van het realiseren van meer kernenergie in Nederland. Kan de regering garanderen dat er, voordat de bedrijfsduur van Borssele wordt verlengd en voordat besloten wordt tot realisatie van andere kerncentrales in Nederland, een oplossing is gevonden voor de definitieve opslag van kernafval totdat dit afval geheel onschadelijk is?

Deze leden maken zich zorgen dat met de mogelijkheid van bedrijfsduurverlenging een pad wordt ingeslagen waarbij andere maatregelen, zoals energiebesparing en daadwerkelijk duurzame energieopwekking, als minder noodzakelijk worden beschouwd. Hoe gaat de regering voorkomen dat de capaciteitsvergroting voor opwek van kernenergie andere maatregelen niet gaan tegenwerken?

De Minister van Economische Zaken en Klimaat stelt dat «voor een groot deel van de splijtstofcyclus [...] een beroep gedaan [kan] worden op partijen binnen de EU (verrijking kan in Nederland bij Urenco).»⁶ Dit kan, maar in hoeverre gebeurt dit ook?

In het verslag van een nader schriftelijk overleg in 2024 stelde de Minister van Klimaat en Energie dat het grootste deel van het uranium dat in de kerncentrale gebruikt wordt afkomstig is van hergebruik.⁷ In het verslag van een schriftelijk overleg over de Industrial Accelerator Act in 2026 schrijft de Minister van Economische Zaken en Klimaat: «Er is voor de KCB nog wel een indirecte afhankelijkheid van Rusland bij het hergebruik van uranium [...]. Voor deze stap is elders in de wereld momenteel geen alternatief voorhanden.»⁸

Welk deel van het uranium dat gebruikt wordt in kerncentrale Borssele is afkomstig uit hergebruik?

Hoe groot is de afhankelijkheid van Rusland bij het hergebruik van uranium in euro's en in tonnen uranium per jaar? Is er al een datum bekend wanneer deze afhankelijkheid beëindigd wordt? Zo ja, welke datum is dit en hoe zeker is deze?

In onder meer Frankrijk en Zwitserland worden tijdens hittegolven kerncentrales uitgezet omdat het koelwater te warm wordt.⁹ Door klimaatverandering met toenemende weersextremen worden hittegolven heter waardoor dit volgens de leden van de fracties van SP en Visseren-Hamakers vaker voor gaat komen. De MER, Commissie voor de Milieueffectrapportage, schrijft: «Het MER geeft wel aan dat in de Westerschelde na 2033 waarschijnlijk een koelwaterknelpunt ontstaat: «...De toekomstige centrales en de huidige centrale gebruiken hetzelfde water. Het is aannemelijk dat bij een periode van beperkingen alle centrales langs de Westerschelde tegelijkertijd met minder vermogen of geheel niet kunnen produceren. De beperkingen zullen gelden voor de huidige centrale in Borssele, de centrale in Doel (België) en de toekomstige centrales.»¹⁰ In de reactienota zienswijzen Milieueffectrapport fase 1 staat daarentegen: «Ook

⁶ *Kamerstukken I* 2025/26, 36 953, B, p. 20.

⁷ *Kamerstukken I* 2023/24, 32 645, M, p. 5–6.

⁸ *Kamerstukken I* 2025/26, 36 953, B, p. 20.

⁹ Reformatorisch dagblad, 25 juni 2026, «Franse kernreactoren stilgelegd om hittegolf», te raadplegen op: Franse kernreactoren stilgelegd om hittegolf.

¹⁰ MER Commissie voor de Milieueffectrapportage, «Levenduurverlenging kerncentrale Borssele: Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapportage», 25 oktober 2024, project-nummer: 3723, te raadplegen op: a3723tts.

zal de Westerschelde – zelfs in combinatie met de opwarming van het zeewater door klimaatverandering – niet door het koelwater van de KCB boven de 25 graden Celsius uitkomen. Het effect van koelwater op de Westerschelde blijft binnen de grenzen.»¹¹

Vanaf welke watertemperatuur heeft de lozing van koelwater negatieve gevolgen voor natuur en ecosysteem? En vanaf welke temperatuur ontstaat er een koelwaterknelpunt?

Hoe weegt de regering het risico op stillegging van kerncentrale Borssele door overschrijding van de KRW-norm voor koelwater, gezien de cumulatieve effecten van de mogelijke komst van nieuwe kerncentrales die eveneens de Westerschelde als koelwaterbron gebruiken, in combinatie met de bijgestelde klimaatscenario's voor extreem weer en wateropwarming?

Kan de regering, ook in de periode na 2033, uitsluiten dat kerncentrale Borssele in de toekomst incidenteel moet worden stilgelegd, of de productie moet worden beperkt vanwege te warm koelwater, bijvoorbeeld tijdens hittegolven?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien de nota naar aanleiding van het tweede verslag met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk op 1 september 2026, zodat deze in de eerste commissievergadering na het zomerreces behandeld kan worden.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Kluit

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Karthaus

¹¹ Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, «Reactienota zienswijzen Milieueffectrapport fase 1 Kernenergievetherziening ten behoeve van bedrijfsduurverlenging kerncentrale Borssele», 4 maart 2025, te raadplegen op: Reactienota zienswijzen Milieueffectrapport fase 1 Kernenergievetherziening ten behoeve van bedrijfsduurverlenging kerncentrale Borssele, p. 12.